

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
Свгенія НОВАК
“ 28 ” вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

КОМПОЗИЦІЯ
(ХУДОЖНІЙ РОЗПИС)

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

Освітньо-професійна

програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Спеціальність Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція (Художній розпис)» **складена відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»**

Розробник (ки): Городинська Анастасія Олегівна - ас. кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

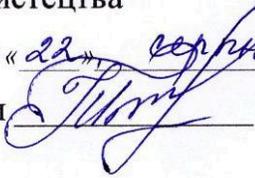
Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни: Городинська Анастасія Олегівна - ас. кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

(П.І.Б. викладача (ів), посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНKOVA**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Навчальна дисципліна «**Композиція (Художній розпис)**» є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійної програми **023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»** першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, предметом вивчення якої є ознайомлення студентів із традиціями та сучасними практиками художнього розпису як складової декоративно-прикладного мистецтва України та світу, зокрема регіональними особливостями Буковини, сформованими під впливом історичних, соціальних, етнічних та культурних чинників.

Робочою програмою освітнього компонента «**Композиція (Художній розпис)**» передбачено мету та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати навчання, яких має набути здобувач освіти, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів та інші основні структурні елементи освітнього компонента.

Метою навчальної дисципліни «Композиція (Художній розпис)» є формування у здобувачів освіти професійних знань, умінь і практичних навичок у галузі декоративного розпису, оволодіння законами та принципами композиції, традиційними й сучасними техніками художнього розпису, розвиток образного мислення, відчуття ритму, кольору та стилю відповідно до вимог спеціальності **023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»**. Дисципліна спрямована на підготовку фахівця, здатного до самостійної творчої діяльності, художнього проектування та реалізації декоративних і авторських розписів на різних матеріалах і поверхнях.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завдання дисципліни:

- 1. Ознайомлення з історією та традиціями художнього розпису** — формування уявлень про витoki, етапи розвитку та стилістичні особливості декоративного розпису в Україні та світі; вивчення регіональних осередків, народних традицій, зокрема Буковини, та їхнього впливу на сучасні мистецькі практики; розвиток навичок мистецтвознавчого аналізу творів художнього розпису.
- 2. Опанування законів і принципів композиції в декоративному розписі** — засвоєння понять симетрії та асиметрії, ритму, пропорцій, рівноваги, композиційного центру та доміанти; формування вміння свідомо застосовувати композиційні прийоми у створенні декоративних композицій.
- 3. Вивчення колористичних і стилістичних особливостей художнього розпису** — формування навичок роботи з кольором, тональними та колористичними контрастами; розвиток здатності до стилізації форм, узагальнення та декоративного мислення.
- 4. Формування навичок проектування декоративних композицій** — розвиток умінь створювати ескізи, композиційні схеми та авторські рішення розпису з урахуванням особливостей матеріалу, масштабу та функціонального призначення виробу чи поверхні.
- 5. Розвиток творчої індивідуальності та професійної культури майбутнього художника** — стимулювання самостійного творчого мислення, формування авторського стилю, відповідального ставлення до культурної спадщини та професійної етики; підготовка студентів до презентації й реалізації власних творчих проєктів у сфері декоративного розпису.

Пререквізити

Для успішного опанування дисципліни «Композиція» здобувачі освіти повинні володіти базовими знаннями, уміннями та навичками, сформованими в процесі вивчення таких освітніх компонентів: «Рисунок»; «Живопис»; «Основи декоративно-прикладного мистецтва»; «Матеріалознавство (основи)».

Пререквізити забезпечують розуміння законів композиції, форми, пропорцій, ритму та кольору, а також початкові уявлення про матеріали і художні техніки, необхідні для свідомого опанування технологій художньої обробки дерева.

Постреквізити

Дисципліна «Композиція» є складовою фахової підготовки здобувачів освіти спеціальності 023 та створює підґрунтя для подальшого опанування і поглиблення професійних компетентностей у таких освітніх компонентах: «Декоративно-прикладне мистецтво»; «Художнє проектування»; «Матеріалознавство»; «Переддипломна практика»; «Кваліфікаційна (бакалаврська) робота».

Набуті під час вивчення дисципліни знання, уміння та практичні навички використовуються здобувачами освіти у процесі виконання складних авторських і проєктних робіт, під час проходження практик, а також при розробці та захисті кваліфікаційної роботи, сприяючи формуванню цілісного професійного мислення та готовності до самостійної творчої діяльності.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи

морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

- **Здобувач освіти повинен:**

- **знати:**

основні закони та принципи композиції в художньому розписі; види декоративного розпису, стилі та орнаментальні системи; колористичні рішення, традиційні й сучасні техніки художнього розпису, особливості роботи з різними матеріалами та поверхнями;

- **вміти:**

проекувати та виконувати декоративні й авторські композиції художнього розпису; створювати ескізи, композиційні схеми та стилізовані орнаментальні мотиви; застосовувати різні техніки розпису відповідно до художнього задуму та обраного матеріалу;

- **володіти:**

навичками роботи з художніми матеріалами та інструментами для розпису; композиційного та колористичного аналізу творів декоративного мистецтва; презентації та аргументованого захисту власних творчих робіт.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість	Кількість годин	Вид підсумкового контролю
----------------	----------------	---------	-----------	-----------------	---------------------------

			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	3-8	19	570		302	-	-	268	-	залік іспит
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура освітнього компоненту

II курс (3 семестр) Змістовий модуль 1. Композиційні основи авторського декоративного розпису											
Тема 1. Орнаментально-образна композиція в сучасному українському розписі (Буковина). Акцент: переосмислення традиційних мотивів Буковини в сучасній декоративній формі.					13			15			
Тема 2. Композиція декоративного образу для предмета ігрового призначення. Акцент: масштаб, образність, стилізація, психологія дитячого сприйняття.					20			15			
Тема 3. Тематична декоративна композиція в публічному просторі. Акцент: ідея, символ, наратив, зв'язок з архітектурним середовищем..					20			15			
Разом за ЗМ1			98		53			45			
II курс (4 семестр) Змістовий модуль 1. Композиція розпису з урахуванням форми та матеріалу											

Тема 1. Композиція орнаментального розпису на природних формах. Акцент: адаптація орнаменту до нерегулярної форми, ритм, тектоніка.			19			15							
Тема 2. Лінійна тематична композиція у декоративному розписі. Акцент: лінія як головний виразний засіб, стилістична єдність, сучасна графічність.			20			15							
Тема 3. Сюжетно-орнаментальна композиція для дитячого середовища. Акцент: функціональність, безпечна образність, колірна психологія.			20			15							
Разом за ЗМ1	97		59			45							

III курс (5 семестр)
Змістовий модуль 1.
Композиція розпису в просторі інтер'єру

Тема 1. Композиція декоративного розпису на природних матеріалах з урахуванням фактури. Акцент: матеріальність, взаємодія розпису з природною формою.			13			15							
Тема 2. Декоративна композиція елементів інтер'єру в українській стилістиці. Акцент: масштаб, взаємодія з простором, стилістична цілісність.			20			15							
Тема 3. Авторська національна композиція в сучасному прикладному розписі.			20			14							

Акцент: синтез розпису, скла, простору та світла.													
Разом за ЗМ1	98	52			46								
IV курс (8 семестр) Змістовий модуль 1. Переддипломне проєктування													
Тема 1. Підготовка творчого проєкту до захисту кваліфікаційної роботи		20			22								
Тема 2. Презентація та експонування художніх виробів.		20			22								
Разом за ЗМ1	84	40			44								
Усього годин	570	302			268								

Практичний зміст програми навчальної дисципліни

II курс, III семестр

Змістовий модуль 1

Композиційні основи авторського декоративного розпису

Тема 1. Орнаментально-образна композиція в сучасному українському розписі (Буковина)

Акцент: переосмислення традиційних мотивів Буковини в сучасній декоративній формі.

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен створити композицію, яка поєднує традиційні буковинські орнаменти з авторським сучасним художнім баченням. Завдання включає:

- Аналіз традиційних мотивів Буковини та їх символіки;
- Розробку авторської концепції композиції з урахуванням сучасних декоративних форм;
- Стилізацію елементів орнаменту та образів для сучасного сприйняття;
- Виконання розпису з урахуванням кольорової гармонії та ритму композиції;
- Застосування фінішного покриття для захисту декоративного елемента.

Мета завдання

Розвинути навички адаптації традиційних мотивів у сучасній декоративній формі, сформувані розуміння композиційного ритму та кольорової гармонії, підвищити здатність до творчого переосмислення народної традиції.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерев'яна основа або комбінована, декоративні фарби (гуаш, акрил);
- Техніка: орнаментально-образний декоративний розпис;
- Метод опорядження: лакування або захисне покриття для довговічності.

Критерії якості

Оцінюється:

- Точність відтворення та переосмислення традиційних мотивів;
- Гармонійне поєднання орнаментальних та образних елементів;
- Композиційна цілісність і ритм;
- Кольорова збалансованість і технічна акуратність;
- Якість фінішного покриття і довговічність виробу.

Тема 2. Композиція декоративного образу для предмета ігрового призначення

Акцент: масштаб, образність, стилізація, психологія дитячого сприйняття.

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен створити декоративну композицію для дитячого предмета (іграшка, шопер, декоративна панель) з урахуванням сприйняття дитиною:

- Розробка авторського образу з урахуванням вікових особливостей;
- Стилiзація персонажiв, символiв або мотивiв;
- Врахування масштабностi, пропорцiй i читабельностi образу для дитячого сприйняття;
- Виконання декоративного розпису з безпечних матерiалiв;
- Фiнiшне покриття для захисту та довговiчностi виробу.

Мета завдання

Розвинути вмiння проектувати композицiю для дитячого середовища, враховувати психологiчнi аспекти сприйняття та масштабностi образiв, формувати навички стилiзацiї i декоративного оформлення.

Технiчнi вимоги

- Матерiали: дерево, фанера, картон або комбiнованi поверхнi;
- Фарби: безпечнi для дiтей (акрил, гуаш);
- Технiка: декоративнiй розпис, рельєфнi або графiчнi елементи;
- Метод опорядження: лак або фiксатор, що забезпечує довговiчность.

Критерії якості

Оцінюється:

- Гармонійна образність і стилізація;
- Масштабність і пропорційність для дитячого сприйняття;
- Композиційна цілісність і ритм;
- Технічна акуратність виконання;
- Безпека матеріалів і довговічність.

Тема 3. Тематична декоративна композиція в публічному просторі

Акцент: ідея, символ, наратив, зв'язок з архітектурним середовищем.

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен створити тематичну декоративну композицію для умовного публічного простору (коридор, хол, університетська стіна):

- Розробка концепції з урахуванням символіки та наративу;
- Стилiзацiя образiв та мотивiв вiдповiдно до архiтектурного контексту;

- Виконання розпису з урахуванням масштабності та читабельності композиції;
- Використання декоративних матеріалів та фінішного покриття.

Мета завдання

Розвинути навички створення тематичних декоративних композицій для публічного простору, сформуванню розуміння взаємодії художнього розпису з архітектурним середовищем і глядачем.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерев'яна або комбінована основа, декоративні фарби;
- Техніка: тематичний декоративний розпис;
- Метод опорядження: захисне покриття (лак або спеціальні фіксатори).

Критерії якості

Оцінюється:

- Ідейна виразність і символічна насиченість композиції;
- Відповідність образного рішення публічному простору;
- Композиційна цілісність і баланс елементів;
- Якість технічного виконання розпису;
- Охайність і довговічність опорядження.

II курс, IV семестр

Змістовий модуль 1

Композиція розпису з урахуванням форми та матеріалу

Тема 1. Композиція орнаментального розпису на природних формах

Акцент: адаптація орнаменту до нерегулярної форми, ритм, тектоніка.

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен створити декоративну композицію на природних формах (гілки, плоди, листя, коріння) з урахуванням особливостей поверхні та текстури.

Завдання включає:

- Вивчення природної форми та визначення її художніх можливостей;
- Розробку орнаментальної композиції, що підкреслює ритм і тектоніку форми;
- Стилізацію традиційних або авторських орнаментальних мотивів;
- Виконання розпису з урахуванням об'ємності, кривизни та нерівностей поверхні;
- Фінішне покриття для захисту та довговічності виробу.

Мета завдання

Розвинути навички адаптації орнаменту до складних і нерівних форм, формувати відчуття ритму та тектоніки, освоїти техніки розпису на об'ємних природних поверхнях.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерево, плоди, листя або комбіновані природні форми;

- Фарби: акрил, гуаш;
- Техніка: орнаментально-декоративний розпис;
- Метод опорядження: лак або фіксатор для захисту.

Критерії якості

Оцінюється:

- Вдало адаптований орнамент до форми;
- Композиційна цілісність та ритм;
- Чіткість і гармонія ліній та кольору;
- Технічна акуратність і довговічність покриття;
- Виразність тектоніки та об'єму.

Тема 2. Лінійна тематична композиція у декоративному розписі

Акцент: лінія як головний виразний засіб, стилістична єдність, сучасна графічність.

Склад та вимоги до завдання

Студент створює композицію, де лінія є основним художнім засобом вираження:

- Розробка авторської тематичної ідеї;
- Використання лінії для передачі ритму, руху та виразності образу;
- Застосування сучасних графічних підходів до традиційного орнаменту;
- Виконання розпису на вибраній поверхні (дерево, папір, тканина);
- Забезпечення стилістичної єдності композиції.

Мета завдання

Формування вміння створювати лінійні композиції, розвиток графічного мислення, навичок стилізації та поєднання сучасних і традиційних декоративних рішень.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерев'яна основа, папір або тканина;
- Фарби: акрил, гуаш, графітні або тушові матеріали;
- Техніка: лінійний декоративний розпис;
- Метод опорядження: лак або фіксатор для захисту.

Критерії якості

Оцінюється:

- Стилiстична єдність і графічна виразність;
- Чіткість ліній та композиційний ритм;
- Відповідність темі та авторська концепція;
- Технічна акуратність та якість опорядження.

Тема 3. Сюжетно-орнаментальна композиція для дитячого середовища

Акцент: функціональність, безпечна образність, колірна психологія.

Склад та вимоги до завдання

Студент створює композицію для дитячого простору (ігрові кімнати, навчальні класи):

- Розробка сюжетної ідеї та образів, що зрозумілі дітям;
- Використання орнаментальних мотивів для підкреслення сюжету;
- Забезпечення безпечних форм, матеріалів і технік;
- Застосування колірної психології для створення позитивного емоційного впливу;
- Фінішне покриття для захисту та довговічності.

Мета завдання

Формування навичок створення сюжетно-орнаментальних композицій для дитячого середовища, розвиток естетичного та психологічного підходу до дизайну розпису.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерево, фанера, комбіновані поверхні;
- Фарби: безпечні для дітей (акрил, гуаш);
- Техніка: сюжетно-орнаментальний розпис;
- Метод опорядження: лак або фіксатор.

Критерії якості

Оцінюється:

- Чіткість сюжету та образності;
- Композиційна цілісність та ритм;
- Врахування вікових і психологічних особливостей;
- Безпечність матеріалів і довговічність покриття;
- Якість технічного виконання і декоративності.

III курс, V семестр

Змістовий модуль 1

Композиція розпису в просторі інтер'єру

Тема 1. Композиція декоративного розпису на природних матеріалах з урахуванням фактури

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен розробити та виконати **декоративну композицію розпису на природному матеріалі** (дерево, камінь, глина, комбіновані органічні поверхні), враховуючи його фактурні,

пластичні та колористичні особливості.

Завдання передбачає:

- аналіз матеріалу як активного елементу композиції;
- підбір художніх засобів відповідно до фактури поверхні;
- гармонійну взаємодію розпису з природною формою та структурою матеріалу;
- використання мотивів українського декоративного мистецтва в сучасній інтерпретації;
- завершальне технічне опорядження виробу.

Мета завдання

Розвинути здатність працювати з матеріальністю як основою композиції, навчити підпорядковувати художній задум фактурі та природним властивостям матеріалу, сформувати цілісне бачення декоративного об'єкта.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** природні матеріали (дерево, камінь, кераміка тощо), декоративні фарби.
- **Техніка:** декоративний розпис з урахуванням фактури.
- **Метод опорядження:** захисне покриття відповідно до матеріалу.

Критерії якості

Оцінюється:

- органічність взаємодії розпису з фактурою матеріалу;
- композиційна врівноваженість і масштабність;
- стилістична доцільність образу;
- якість виконання та культура поверхні;
- довершеність опорядження.

Тема 2. Декоративна композиція елементів інтер'єру в українській стилістиці

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен створити **композицію декоративного розпису для елементів інтер'єру** (панно, декоративна вставка, функціональний об'єкт), орієнтовану на сучасний інтер'єр.

Завдання включає:

- врахування масштабу об'єкта та його просторового оточення;
- використання української стилістики (зокрема буковинських мотивів) у сучасному прочитанні;
- досягнення стилістичної цілісності між розписом і середовищем;
- підготовку композиції до подальшої практичної реалізації.

Мета завдання

Сформувати вміння працювати з декоративним розписом у просторі інтер'єру, навчити мислити масштабно та системно, інтегруючи художній образ у реальне середовище.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** дерев'яні або комбіновані основи, декоративні фарби.
- **Техніка:** декоративний розпис для інтер'єру.
- **Метод опорядження:** лакування або інші захисні покриття.

Критерії якості

Оцінюється:

- відповідність композиції функції та простору інтер'єру;
- цілісність стилістичного рішення;
- гармонійність кольорової гами;
- професійний рівень виконання;
- готовність роботи до практичного впровадження.

Тема 3. Авторська національна композиція в сучасному прикладному розписі

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен розробити **авторську декоративну композицію на національну тематику**, призначену для прикладного використання (шопер, предмет інтер'єру, декоративний об'єкт).

Завдання передбачає:

- осмислення традиційних українських мотивів та символіки;
- їхню актуалізацію в сучасному художньому контексті;
- формування впізнаваного авторського стилю;
- поєднання естетичної та комунікативної функції композиції (айдентика, наратив).

Мета завдання

Розвинути здатність до створення сучасних авторських композицій на основі національної традиції, сформувані навички концептуального мислення та візуальної ідентифікації образу.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** основи прикладного призначення (тканина, дерево, комбіновані матеріали), декоративні фарби.
- **Техніка:** сучасний прикладний декоративний розпис.
- **Метод опорядження:** захисне покриття відповідно до матеріалу.

Критерії якості

Оцінюється:

- глибина осмислення національної тематики;
- новизна та актуальність авторського рішення;
- символічна насиченість і читабельність образу;
- композиційна цілісність;
- якість та культура виконання.

III курс, VI семестр

Змістовий модуль 1

Багатопланова композиція та серійність

Тема 1. Серійна композиція декоративного розпису на природних об'єктах

Акцент: єдність серії, варіативність мотиву, композиційний ритм.

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен створити серію декоративних виробів на природних об'єктах (гілки, плоди, листя, коріння, каміння) з урахуванням єдності композиції.

Завдання включає:

- Розробку серії виробів з варіаціями мотивів;
- Забезпечення композиційного ритму та цілісності серії;
- Використання орнаментальних і образних елементів у різних комбінаціях;
- Виконання розпису з урахуванням форми та текстури об'єкта;
- Фінішне покриття для захисту та довговічності виробів.

Мета завдання

Розвинути навички створення серійних композицій, навчити варіювати мотиви, зберігаючи єдність стилю та композиції, формувати відчуття ритму та гармонії в серії.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерево, природні об'єкти, комбіновані поверхні;
- Фарби: акрил, гуаш;
- Техніка: серійний декоративний розпис;
- Метод опорядження: лак або фіксатор для захисту.

Критерії якості

Оцінюється:

- Єдність серії та композиційна цілісність;
- Варіативність мотивів без втрати стилю;
- Ритм і баланс елементів;
- Технічна якість розпису;
- Довговічність і охайність покриття.

Тема 2. Композиція декоративного розпису предметів індивідуального користування

Акцент: ергономіка, тактильність, взаємодія з користувачем.

Склад та вимоги до завдання

Студент створює композицію на предметах індивідуального користування (шкатулки, підставки, кухонне приладдя, декоративні коробки):

- Розробка авторської композиції з урахуванням форми і функції виробу;
- Забезпечення ергономічності та зручності використання;
- Використання орнаментальних або образних мотивів для підкреслення художнього задуму;
- Застосування технік, що підкреслюють тактильні властивості матеріалу;
- Фінішне покриття для захисту та довговічності.

Мета завдання

Формування навичок створення декоративних композицій на практично функціональних предметах, розвиток відчуття ергономіки та взаємодії художнього виробу з користувачем.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерево, фанера, комбіновані матеріали;
- Фарби: акрил, гуаш;
- Техніка: декоративний розпис предметів індивідуального користування;
- Метод опорядження: лак або фіксатор.

Критерії якості

Оцінюється:

- Ергономічність і функціональність;
- Композиційна цілісність і художня виразність;
- Тактильні та естетичні властивості поверхні;
- Технічна якість виконання;
- Довговічність і охайність покриття.

Тема 3. Композиція розпису меблів з українським національним колоритом

Акцент: форма, конструкція, орнамент як частина об'єкта.

Склад та вимоги до завдання

Студент створює композицію на меблевому елементі (стілець, столик, шафа, полиці):

- Розробка композиційного задуму з урахуванням форми та конструкції меблі;
- Інтеграція орнаменту як органічної частини предмету;
- Вибір стилістики та кольорової гами з національним колоритом;
- Виконання розпису з урахуванням пропорцій та об'ємності меблевого елемента;
- Фінішне покриття для захисту поверхні та довговічності.

Мета завдання

Освоїти принципи композиційного розпису на меблях, навчитися інтегрувати орнамент у форму предмета, формувати почуття стилістичної єдності та національної ідентичності у декоративному розписі.

Технічні вимоги

- Матеріали: дерево або фанера;
- Фарби: акрил, гуаш;
- Техніка: декоративний розпис меблів;

- Метод опорядження: лакування або спеціальні фіксатори.

Критерії якості

Оцінюється:

- Гармонійне поєднання орнаменту з формою меблі
- Композиційна цілісність та пропорції;
- Технічна акуратність розпису;
- Довговічність покриття;
- Виразність національного колориту та стилю.

IV курс, VII семестр

Змістовий модуль 1

Авторський підхід та синтез технік у декоративному розписі

Тема 1. Авторська декоративна композиція для інтер'єрних об'єктів

Акцент: подарунковий характер, символіка, презентаційність.

Склад та вимоги до завдання

Студент повинен створити **авторську декоративну композицію для інтер'єрного об'єкта** (подарунковий або сувенірний предмет: шкатулка, панно, декоративна дошка).

Завдання передбачає:

- розробку індивідуальної композиції з урахуванням символіки та призначення об'єкта;
- використання різних технік розпису (гуаш, акрил, контурні елементи);
- увагу до презентаційності виробу та естетики.

Мета завдання

Розвинути навички **авторського проектування**, навчити поєднувати традиційні мотиви та сучасну декоративну мову, підготувати виріб до демонстрації чи подарунку.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** дерево, фарби для декоративного розпису, можливе використання лаків та захисних покриттів.
- **Метод опорядження:** лакування або інший захисний шар для тривалого збереження декоративності.

Критерії якості

- художня цілісність композиції;
- точність виконання орнаментальних мотивів;
- гармонія форми та декору;
- презентабельність виробу та якість опорядження;
- авторська інтерпретація традиційних мотивів.

Тема 2. Композиція прикладного розпису в сучасному середовищі

Акцент: функція + образ + стиль.

Склад та вимоги до завдання

Студент розробляє **композицію декоративного розпису для предмета інтер'єру чи побуту** із сучасним художнім рішенням.

Завдання включає:

- інтеграцію композиції з формою предмета;
- поєднання образності, функції та сучасної стилістики;
- використання національної традиції як стилістичного контексту;
- адаптацію мотивів для сучасного середовища.

Мета завдання

Навчити **синтезувати художній задум та прикладний об'єкт**, поєднувати декоративність із функціональністю та сучасними дизайнерськими трендами.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** дерево або інші основи для розпису; фарби для декоративного розпису.
- **Метод опорядження:** захисне покриття (лак, гліттер, віск).

Критерії якості

- відповідність композиції призначенню предмета;
- цілісність і стильова єдність;
- творчий підхід і сучасна інтерпретація традиційних мотивів;
- професійна техніка розпису та якість опорядження.

Тема 3. Проєкт тематичного вітражу в українській стилістиці

Акцент: синтез розпису, скла, простору та світла.

Склад та вимоги до завдання

Студент створює **авторський проєкт вітражу** (панно або невеликий декоративний елемент для інтер'єру), який поєднує розпис на склі з композиційними рішеннями та світловим ефектом.

Завдання включає:

- розробку ескізу та композиції;
- поєднання національних мотивів з сучасними формами;
- врахування світлового середовища, інтеграція в простір;
- підготовку технічного проєкту для реалізації або моделювання.

Мета завдання

Сформувати навички **синтезу технік** (розпис + скло + простір + світло), розвинути просторове мислення та здатність до комплексного авторського рішення.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** скло, фарби для вітражу, контури; дерев'яні або металеві рамки.
- **Метод опорядження:** захист поверхні та правильне закріплення скла.

Критерії якості

- цілісність композиції та чіткість сюжету;
- грамотна інтеграція світла та форми;
- точність виконання технічних елементів вітражу;

- оригінальність та авторський стиль.

IV курс, VIII семестр

Змістовий модуль 1

Переддипломне проектування та презентація художніх виробів

Тема 1. Підготовка творчого проєкту до захисту кваліфікаційної роботи

Акцент: авторська концепція, композиційна цілісність, інтеграція традиційних мотивів у сучасний контекст.

Склад та вимоги до завдання

Студент розробляє **повноцінний творчий проєкт кваліфікаційної роботи**, який включає:

- розпис на обраному матеріалі (дерево, скло, тканина) із врахуванням форми та функції;
- композиційне рішення, що демонструє авторський стиль та зв'язок з українською традицією;
- ескізи, технічні креслення та деталі виконання;
- план опорядження та захисту декоративних поверхонь.

Мета завдання

Сформувані вміння **планувати та підготувати комплексний творчий проєкт**, інтегрувати композиційні та технічні рішення, відтворювати авторський задум у реальному об'єкті, підготувати до презентації та захисту.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** дерево, скло, тканина, фарби для декоративного розпису, лак або інші захисні покриття.
- **Метод опорядження:** лакування, фіксація кольору та форми, захисні шари для експонування.

Критерії якості

- цілісність композиції та чіткість задуму;
- відповідність авторського проєкту функціональним і естетичним вимогам;
- точність виконання ескізів та деталей;
- інтеграція національної традиції з сучасним дизайнерським баченням;
- професійна підготовка до експонування та захисту.

Тема 2. Презентація та експонування художніх виробів

Акцент: ефектність, просторове рішення, демонстрація авторського підходу.

Склад та вимоги до завдання

Студент готує **експозицію своїх робіт**, виконаних у межах переддипломного проєкту:

- розробка презентаційного стенду або макету експозиції;
- розміщення робіт з урахуванням композиції, світла та перспективи;
- підготовка пояснювальної документації та демонстрація авторського задуму.

Мета завдання

Навчити студентів **професійно презентувати та експонувати художні роботи**, підкреслити композиційний та декоративний ефект виробів, демонструвати авторський стиль у взаємодії з простором.

Технічні вимоги

- **Матеріали:** роботи студентів, підставки, рамки, освітлення; можливе використання цифрових презентацій.
- **Метод:** монтаж, розташування у виставковому просторі, створення логічної послідовності показу робіт.

Критерії якості

- ефективність демонстрації композиції та декоративності виробів;
- цілісність експозиції та послідовність сприйняття;
- точність передачі авторського задуму;
- професійність підготовки, оформлення та презентації;
- відображення зв'язку з національною традицією та сучасними тенденціями.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
Самостійна робота на 3 семестр		
	<p style="text-align: center;">Тема: Створення декоративного панно з авторським українським орнаментом</p> <p>Завдання: Виконати декоративне панно на дерев'яній основі у власному авторському стилі, передбачивши:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз традиційних мотивів Буковини: <ul style="list-style-type: none"> ○ символіку. ○ Визначити, які елементи будуть адаптовані для сучасної композиції. Дослідити обрані орнаменти, їх форму, ритм та 2. Формування авторської концепції композиції: <ul style="list-style-type: none"> ○ Розробити композиційний задум, де орнамент і декоративні елементи створюють цілісний художній образ. ○ Продумати колірну палітру, пропорції та ритм композиції. 3. Стилізація мотивів і декоративних елементів: <ul style="list-style-type: none"> ○ Виконати розпис мотивів із урахуванням художньої виразності та сучасного прочитання традиційного орнаменту. 	51

- Можливе використання акцентів: фактури, плавних переходів кольорів, декоративних вставок (наприклад, поєднання фарби з лаком або металевими елементами).

4. Узгодження декоративного рішення з формою панно:

- Декоративні елементи повинні гармонійно взаємодіяти з формою основи.
- Забезпечити композиційну цілісність, симетрію або асиметрію залежно від задуму.

5. Використання індивідуальних стилістичних прийомів:

- Втілити авторський почерк через техніку розпису, колір, деталі та декоративні елементи.

6. Досягнення художньої виразності та завершеності:

- Панно має виглядати завершеним, де декоративні елементи, колір та ритм композиції утворюють цілісний образ.

7. Графічне оформлення проєкту:

- Додати ескіз або схему панно із поясненням авторського задуму.
- Вказати матеріали та техніку виконання.

Технічні вимоги:

- **Розмір:** 25–35 см у ширину або висоту (залежно від форми панно).
- **Матеріал:** дерево або фанера.
- **Фарби:** гуаш, акрил або спеціальні фарби для декоративного розпису.
- **Поверхня:** лакування для захисту та надання об'єму кольору.

Критерії якості:

- Відповідність композиції авторському задуму.
- Пропорційність і гармонійність розташування орнаменту та мотивів.
- Якість виконання розпису (чіткість ліній, плавність переходів, рівномірність фарбування).
- Використання авторських стилістичних прийомів.
- Загальна естетична цілісність і виразність панно.

Очікуваний результат:

Студент створює декоративне панно, що демонструє сучасне переосмислення традиційного українського орнаменту, з

дотриманням композиційних, кольорових та декоративних принципів, технічної якості та художньої виразності.

Самостійна робота на 4 семестр

Тема: Композиційне опрацювання природних форм та предметів інтер'єру в розписі

Завдання:

Створити композиційний розпис на дерев'яному або іншому природному об'єкті (чаша, панель, декоративний предмет), передбачивши:

1. **Аналіз форми та матеріалу:**
 - Вивчити особливості об'єкта (форма, пропорції, фактура).
 - Визначити, як форма впливає на розташування композиційних елементів і ритм орнаменту.
2. **Формування авторської композиційної концепції:**
 - Створити ескіз, де композиційні елементи органічно взаємодіють з формою об'єкта.
 - Продумати пропорції, ритм, колірну гармонію та акценти композиції.
3. **Адаптація традиційних мотивів у сучасній композиції:**
 - Використати мотиви українського розпису (Буковина) у сучасному ключі.
 - Забезпечити цілісність композиції та взаємодію кольору і форми.
4. **Узгодження композиційного рішення з функціональністю об'єкта:**
 - Розпис повинен підкреслювати форму об'єкта, не порушуючи його цільового призначення (наприклад, декоративна панель для стіни).
5. **Використання авторських прийомів та декоративних деталей:**
 - Втілити власний почерк через колір, фактуру та декоративні елементи.
 - Можливе застосування комбінованих технік: акрил, гуаш, пастель, акценти лаку або пігменту.
6. **Досягнення композиційної завершеності та виразності:**
 - Забезпечити гармонійний баланс елементів, ритм, пропорції та колірні акценти.
7. **Графічне оформлення проекту:**
 - Додати робочий ескіз або схему композиції з поясненням авторського задуму.
 - Вказати використані матеріали та техніки виконання.

Технічні вимоги:

50

	<ul style="list-style-type: none"> ● Матеріал: дерево або інші природні форми (наприклад, камінь, кора). ● Розмір: залежно від об'єкта, рекомендовано 20–35 см. ● Фарби: акрил, гуаш, пастель; можливі акценти лаку. ● Поверхня: оброблена під розпис; захист лаком за потреби. <p>Критерії якості:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Цілісність композиції, пропорції та ритм елементів. ● Використання колірних акцентів та гармонії. ● Адаптація традиційних мотивів до сучасного композиційного рішення. ● Якість виконання технік розпису: чіткість, плавність переходів, фактурність. ● Естетична завершеність композиції та взаємодія форми і декоративних елементів. <p>Очікуваний результат: Створена композиція, що демонструє сучасне художнє бачення на основі традиційного українського розпису, зі збереженням пропорцій, ритму та колірної гармонії, готова для практичного використання або експонування.</p>	
Самостійна робота на 5 семестр		
	<p style="text-align: center;">Тема: Композиційний розпис елементів інтер'єру та природних матеріалів</p> <p>Завдання: Створити композиційний розпис на предметах інтер'єру або природних формах (панелі, декоративні дошки, елементи меблів), передбачивши:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз об'єкта та матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> ○ Вивчити форму, фактуру та розміри об'єкта. ○ Визначити, як особливості матеріалу впливають на розміщення композиційних елементів і колірну палітру. 2. Формування серійної композиції: <ul style="list-style-type: none"> ○ Розробити серію з 2–3 взаємопов'язаних об'єктів з єдиною композиційною концепцією. ○ Забезпечити повторювані мотиви, але з варіативністю у деталях, кольорі або масштабі. 3. Адаптація традиційних мотивів у сучасному контексті: <ul style="list-style-type: none"> ○ Використати орнаменти та символіку Буковини, переосмислюючи їх сучасними композиційними прийомами. 	51

- Враховувати функціональність об'єкта та просторову інтеграцію (наприклад, для настінного розпису або декоративних панелей у кімнаті).
- 4. **Авторська концепція та художня виразність:**
 - Продумати колірну гармонію, композиційний ритм, акценти.
 - Використати власні стилістичні прийоми для підкреслення авторського почерку.
- 5. **Узгодження композиції з практичним використанням об'єкта:**
 - Розпис має підкреслювати форму предмета, не заважати його функціональності.
- 6. **Графічне оформлення проєкту:**
 - Додати ескіз серії виробів, з поясненням авторського задуму.
 - Вказати використані матеріали та техніки виконання.

Технічні вимоги:

- **Матеріал:** дерево, панелі, інші природні форми.
- **Розмір:** залежно від об'єкта, рекомендовано 25–40 см.
- **Фарби:** акрил, гуаш, пастель; можливе використання лаку.
- **Поверхня:** підготовлена для розпису, захист лаком за потреби.

Критерії якості:

- Єдність серії та варіативність мотивів.
- Композиційна цілісність та пропорції елементів.
- Використання колірних і фактурних акцентів для підкреслення глибини та ритму.
- Адаптація традиційних мотивів до сучасного художнього контексту.
- Якість виконання технік розпису: точність, плавність переходів, деталізація.
- Естетична завершеність та взаємодія об'єкта з простором.

Очікуваний результат:

Студент створює **серію з 2–3 композиційних виробів**, що демонструє сучасне бачення українського розпису, з урахуванням фактури матеріалу, пропорцій, ритму та кольорової гармонії. Серія готова до практичного використання або експонування.

Самостійна робота на 6 семестр

Завдання:

Створити серію декоративних виробів або елементів інтер'єру з багатоплановим розписом, передбачивши:

1. **Аналіз об'єкта та матеріалу:**
 - Вивчити форму, фактуру та призначення виробу (предмет індивідуального користування, елемент інтер'єру, декоративний об'єкт).
 - Визначити, як матеріальні особливості впливають на розташування композиційних елементів, колір та техніку розпису.
2. **Розробка серійної композиції:**
 - Створити серію із 2–4 предметів з єдиною художньою концепцією.
 - Забезпечити повторювані мотиви з варіативністю у формі, кольорі та деталях.
3. **Багатоплановість і об'ємність композиції:**
 - Використати різні рівні композиції: передній план, середній та фон.
 - Підкреслити взаємодію кольору, фактури та світлотіні для створення глибини.
4. **Адаптація традиційних мотивів у сучасний контекст:**
 - Використати українські орнаменти та символіку Буковини у сучасній інтерпретації.
 - Розглянути експериментальні прийоми: комбінування фарб, часткова прозорість, нанесення лаку, робота з текстурою.
5. **Авторська концепція та художня виразність:**
 - Продумати колірну гармонію, композиційний ритм, акценти та стилізацію мотивів.
 - Втілити власні стилістичні рішення та авторський почерк у всій серії.
6. **Узгодження композиції з функціональністю виробу:**
 - Розпис має підкреслювати форму предмета та його практичне використання.
 - Для скляних або прозорих виробів – врахувати взаємодію з світлом та простором.
7. **Графічне оформлення проєкту:**
 - Додати ескіз серії виробів, з поясненням авторського задуму.
 - Вказати використані матеріали, фарби, інструменти та техніки виконання.

Технічні вимоги:

	<ul style="list-style-type: none"> ● Матеріал: дерево, скло, предмети індивідуального користування. ● Розмір: залежно від об'єкта (наприклад, 20–40 см). ● Фарби: акрил, гуаш, пастель; можливе нанесення лаку. ● Поверхня: підготовлена для розпису; для скляних поверхонь – очищена та прозора. <p>Критерії якості:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Єдність серії та варіативність мотивів. ● Композиційна цілісність та пропорційність елементів. ● Використання багатоплановості та об'єму для створення глибини. ● Адаптація традиційних мотивів до сучасного художнього контексту. ● Якість виконання розпису: точність, плавність переходів, деталізація, взаємодія кольору та фактури. ● Естетична завершеність та взаємодія об'єктів із простором та світлом. <p>Очікуваний результат: Студент створює серію з 2–4 багатопланових декоративних виробів, що демонструє сучасне бачення українського розпису, інтегрує традиційні мотиви у сучасну композицію, враховує матеріальні особливості, форму та функціональність об'єктів. Серія готова до практичного використання або експонування.</p>	
Самостійна робота на 7 семестр		
	<p style="text-align: center;">Тема: Авторські композиції для інтер'єрних об'єктів та декоративних предметів</p> <p>Завдання: Створити авторський декоративний розпис на об'єктах інтер'єру або предметах прикладного характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз об'єкта та контексту: <ul style="list-style-type: none"> ○ Визначити функцію об'єкта та його взаємодію з простором (інтер'єр, подарунковий предмет, декоративний елемент). ○ Продумати стилістичну концепцію з урахуванням українських традицій та сучасного художнього контексту. 2. Розробка композиційної концепції: <ul style="list-style-type: none"> ○ Створити ескізи для 1–2 об'єктів із чітким композиційним задумом. ○ Забезпечити єдність стилю та гармонію декоративних елементів із формою предмета. 3. Синтез технік і матеріалів: 	51

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Використати різні техніки: акрил, гуаш, пастель, комбіновані фактури, часткова прозорість, лакування. ○ Для скляних об'єктів врахувати роботу зі світлом і прозорістю, створюючи ефект глибини. <p>4. Авторська стилізація та символіка:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Інтерпретувати традиційні українські мотиви (Буковина) у сучасному вигляді. ○ Включити декоративні акценти, що підкреслюють індивідуальний стиль студента. <p>5. Графічне оформлення проєкту:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Додати ескізи об'єктів із поясненням композиційного та декоративного задуму. ○ Вказати використані матеріали, фарби, інструменти та техніки. <p>Технічні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Матеріали: дерево, скло, кераміка, предмети інтер'єру. ● Поверхня: підготовлена для розпису, очищена та заґрунтована. ● Фарби: акрил, гуаш, пастель; можливе нанесення лаку для захисту та блиску. <p>Критерії якості:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Цілісність композиції та відповідність функції предмета. ● Використання багатоплановості, фактури та колірної гами. ● Точність виконання розпису, плавність переходів, деталізація. ● Авторський стиль і актуалізація традиційних мотивів. ● Презентабельність та готовність до експонування. <p>Очікуваний результат: Створення 1–2 авторських декоративних об'єктів, що демонструють сучасний український розпис, синтез технік та матеріалів, а також професійне бачення композиції для інтер'єру та предметів прикладного характеру.</p>	
Самостійна робота на 8 семестр		
	<p style="text-align: center;">Тема: Авторські композиції для інтер'єрних об'єктів та декоративних предметів</p> <p>Завдання: Створити авторський декоративний розпис на об'єктах інтер'єру або предметах прикладного характеру:</p> <p>1. Аналіз об'єкта та контексту:</p>	50

- Визначити функцію об'єкта та його взаємодію з простором (інтер'єр, подарунковий предмет, декоративний елемент).
 - Продумати стилістичну концепцію з урахуванням українських традицій та сучасного художнього контексту.
- 2. Розробка композиційної концепції:**
- Створити ескізи для 1–2 об'єктів із чітким композиційним задумом.
 - Забезпечити єдність стилю та гармонію декоративних елементів із формою предмета.
- 3. Синтез технік і матеріалів:**
- Використати різні техніки: акрил, гуаш, пастель, комбіновані фактури, часткова прозорість, лакування.
 - Для скляних об'єктів врахувати роботу зі світлом і прозорістю, створюючи ефект глибини.
- 4. Авторська стилізація та символіка:**
- Інтерпретувати традиційні українські мотиви (Буковина) у сучасному вигляді.
 - Включити декоративні акценти, що підкреслюють індивідуальний стиль студента.
- 5. Графічне оформлення проєкту:**
- Додати ескізи об'єктів із поясненням композиційного та декоративного задуму.
 - Вказати використані матеріали, фарби, інструменти та техніки.

Технічні вимоги:

- Матеріали: дерево, скло, кераміка, предмети інтер'єру.
- Поверхня: підготовлена для розпису, очищена та заґрунтована.
- Фарби: акрил, гуаш, пастель; можливе нанесення лаку для захисту та блиску.

Критерії якості:

- Цілісність композиції та відповідність функції предмета.
- Використання багатоплановості, фактури та колірної гами.
- Точність виконання розпису, плавність переходів, деталізація.
- Авторський стиль і актуалізація традиційних мотивів.
- Презентабельність та готовність до експонування.

Очікуваний результат:

Створення 1–2 авторських декоративних об'єктів, що демонструють сучасний український розпис, синтез технік та

	матеріалів, а також професійне бачення композиції для інтер'єру та предметів прикладного характеру.	
--	---	--

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимальна кількість балів: 12

Критерій	Опис	Максимальна кількість балів
Творчий підхід і оригінальність	Робота відображає власний стиль, креативність, нестандартне мислення	2
Композиційна цілісність і художня виразність	Гармонія форми, пропорцій, ритм, баланс елементів, багатоплановість, взаємодія орнаменту з формою предмета.	2
Володіння технікою і матеріалом	Правильне застосування інструментів та технік розпису, акуратність виконання, передача фактури та декоративності поверхні.	2
Виконання завдання за темою	Відповідність виробу завданню та темі роботи, адаптація до об'єкта (інтер'єр, предмет, панно), урахування матеріалу і форми.	2
Документація і презентація	Наявність ескізів, технологічної карти, опису матеріалів, обґрунтування вибору композиційних рішень та технік.	2
Самостійність і організація роботи	Планування етапів роботи, послідовність виконання завдань, мінімальна допомога викладача, демонстрація індивідуального підходу.	2

Оцінювання завдань для самостійної роботи студентів здійснюється в процесі поточного та підсумкового контролю.

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни “Композиція (Художній розпис)” використовуються різні методи, що сприяють формуванню теоретичних знань і практичних умінь:

1. **Словесні методи** – лекції, бесіди, пояснення, наочні демонстрації.
2. **Наглядові методи** – показ робіт, демонстрація технік, використання відео та фото матеріалів, екскурсії на виставки та майстерні.
3. **Практичні методи** – виконання творчих і практичних завдань, робота з матеріалами та інструментами, моделювання виробів.
4. **Методи самостійної роботи** – створення ескізів, технологічних карт, підготовка портфоліо, аналіз власних та чужих робіт.

5. **Методи контролю та оцінювання** – тестування знань, оцінка практичних завдань, захист творчих і курсових робіт, обговорення результатів.

Форми контролю

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі форми контролю знань і практичних навичок студентів:

1. **Поточний контроль** – перевірка знань і умінь під час практичних занять, виконання ескізів, технологічних карт, практичних завдань.
2. **Самостійна робота** – виконання творчих і дослідницьких завдань, підготовка портфоліо, аналіз власних робіт.
3. **Підсумковий контроль** – захист курсових, творчих або кваліфікаційних робіт, тестування знань, оцінювання практичних навичок.
4. **Демонстраційний контроль** – показ виконаних виробів, участь у виставках, презентація авторських проєктів.

Загальні підходи до оцінювання

Викладачі оцінюють роботи студентів шляхом перегляду їх творчих проєктів, аналізу ескізів, технологічних карт, а також враховують художню виразність, композиційну цілісність, володіння технікою, оригінальність і відповідність завданню. Результати оцінювання формуються на основі чітких критеріїв та бальної системи.

1. **Комплексність** – оцінюється як теоретична підготовка, так і практичні навички студента.
2. **Об'єктивність** – використання чітких критеріїв та бальної системи для оцінки робіт.
3. **Послідовність і регулярність** – контроль проводиться на різних етапах навчального процесу: поточний, проміжний, підсумковий.
4. **Індивідуальний підхід** – враховуються здібності, рівень підготовки та творчий потенціал кожного студента.
5. **Розвиток самостійності та критичного мислення** – оцінюється здатність студента аналізувати, аргументувати та вдосконалювати власну роботу.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (залік, екзамен) з навчальної дисципліни "Композиція (Художній розпис)" розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/section.php?id=63250>

Форма проведення – Підсумковий контроль, згідно з навчальним планом, проводиться у формі перегляду. На перегляд виставляються роботи практичного та самостійного курсів. Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен – 40 балів

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T3		
20	20	20		

2 курс IV семестр

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T3		
20	20	20		

3 курс V семестр

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T3		
20	20	20		

3 курс VI семестр

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T23		
20	20	20		

4 курс VII семестр

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
--	--	--	-----------------------------------	-----------------------

Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T3		
20	20	20		

4 курс VIII семестр

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1		40	100
T1	T2		
30	30		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «зараховано» – студент глибоко і всебічно володіє теоретичними знаннями з основ композиції, стилізації, гармонізації кольорів та побудови орнаментальних форм. Вільно аналізує художньо-композиційні рішення, застосовує набуті знання у практичних завданнях, демонструє високий рівень графічної підготовки, креативності та точності виконання композиційних робіт. Вільно аргументує вибір композиційних елементів, логічно мислить,

самостійно розробляє оригінальні творчі рішення. Роботи виконані на високому художньому рівні, відповідають усім вимогам курсу, демонструють авторський підхід. Студент бере активну участь в обговореннях, творчих дискусіях, своєчасно виконує всі завдання та презентує свої проекти на високому рівні.

В, С – «зараховано» – студент добре засвоїв теоретичні основи курсу, знайомий із рекомендованою літературою, правильно застосовує основні принципи композиції у практичних завданнях. Роботи виконані охайно, містять правильні композиційні рішення, але можуть мати незначні похибки у стилізації або гармонізації елементів. Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює своє бачення композиційних завдань, однак допускає дрібні неточності у побудові композиції або виборі кольорової гами. Виконані завдання відповідають вимогам курсу, проте не завжди демонструють високий рівень оригінальності або експериментального підходу. Участь у дискусіях активна, але не завжди впевнена.

Д, Е – «зараховано» – студент в основному знайомий з курсом, але демонструє поверхове розуміння композиційних принципів. Виконані роботи мають композиційні недоліки, стилізація форм неточна, кольорові рішення непереконливі. Практичні навички засвоєні частково, студент невпевнено працює з графічними техніками, припускається помилок у пропорціях, ритмічних побудовах, симетрії. Відповіді неповні, спостерігаються плутанина в поняттях та слабкі аналітичні навички. Деякі завдання виконані не в повному обсязі або подані із запізненням. Студент не проявляє ініціативи в творчих дискусіях, допускає неточності у термінології та логіці викладу матеріалу.

FX – «не зараховано» з можливістю перескладання – студент не опанував основні поняття курсу, слабо знайомий з теоретичним матеріалом, не орієнтується у принципах стилізації, композиції, гармонізації форми та кольору. Виконані роботи мають значні недоліки, відсутня стилістична узгодженість, лінійна і пропорційна побудова форми помилкова. Використання композиційних засобів хаотичне, творчий задум не прослідковується. Студент не може пояснити свої рішення, демонструє слабе розуміння термінології та логіки композиційних побудов. Значна частина завдань не виконана або подана неякісно. Спостерігаються пропуски лекцій та практичних занять, що негативно вплинуло на рівень засвоєння матеріалу.

F – «не зараховано» з обов'язковим повним курсом – студент не засвоїв основ композиції, не знайомий із програмним матеріалом і рекомендованою літературою. Відсутні практичні навички роботи з графічними техніками та стилізацією форм. Роботи або повністю відсутні, або виконані на незадовільному рівні, містять грубі помилки у композиційній побудові, відсутня логіка, ритм, гармонія. Студент не може пояснити принципи композиційних рішень, демонструє низький рівень зацікавленості, часті пропуски занять. Відсутня ініціатива до вдосконалення власних навичок. Для повторного складання курсу необхідне повторне вивчення дисципліни з виконанням усіх передбачених навчальним планом завдань.

Питання для самоконтролю з дисципліни «Композиція (Художній розпис)»

1. Що таке художній розпис як вид декоративно-прикладного мистецтва?

2. Які основні етапи розвитку художнього розпису в Україні та світі?
3. Особливості буковинського народного розпису: стилі, мотиви, колорит.
4. Основні матеріали та поверхні для розпису (дерево, скло, тканина, кераміка, меблі).
5. Інструменти та фарби, що використовуються в художньому розписі, їх класифікація.
6. Основні правила безпечної роботи з матеріалами та інструментами для розпису.
7. Поняття орнаменту, його роль у декоративно-прикладному мистецтві.
8. Види орнаменту, принципи побудови композиції та ритму в розписі.
9. Основи композиції: пропорції, симетрія, ритм, масштаб у декоративному розписі.
10. Техніки розпису: контурний, плоскорельєфний, рельєфний, багатоплановий.
11. Адаптація орнаменту до форми предмета (меблі, панно, предмети інтер'єру).
12. Стилізація природних форм та сюжетів у декоративному розписі.
13. Основні способи оздоблення поверхні після розпису (лак, покриття, текстура).
14. Сучасні тенденції та авторські підходи в декоративному розписі.
15. Поняття авторського стилю та індивідуальної творчої манери у розписі.
16. Синтез матеріалів та технік (розпис по дереву, склу, тканині).
17. Роль розпису в оформленні інтер'єру та екстер'єру.
18. Основи підготовки і презентації художніх виробів.
19. Мистецтвознавчий аналіз власної роботи: композиція, колір, образ, символіка.
20. Планування та організація процесу створення авторського декоративного виробу.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни «Композиція (Художній розпис)»

1. Місце художнього розпису в системі декоративно-прикладного мистецтва.
2. Історія та традиції українського (зокрема буковинського) розпису.
3. Вибір матеріалу та його властивості для різних видів розпису.
4. Інструменти та фарби для художнього розпису, їх технічні та декоративні особливості.

5. Орнамент і композиція в художньому розписі: принципи побудови, ритм, пропорції.
6. Техніки розпису: контурний, плоскорельєфний, рельєфний, багатоплановий, багатоматеріальний.
7. Стилiзація форм і сюжетів у сучасному декоративному розписі.
8. Композиційні прийоми для розпису на нерівних та природних поверхнях.
9. Інтеграція розпису в інтер'єрні та екстер'єрні об'єкти: принципи дизайну і естетики.
10. Актуалізація традиційних мотивів у сучасних авторських творах.
11. Синтез різних матеріалів і технік у декоративному розписі.
12. Проектування художнього виробу: етапи, технологічна карта, вибір композиційних рішень.
13. Авторський стиль та індивідуальна інтерпретація традиції.
14. Тенденції сучасного декоративного мистецтва та роль студента у їх розвитку.
15. Підготовка, оформлення та презентація творчого проєкту: портфоліо, ескізи, цифрові та фізичні експонати.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>)); «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shlia-khom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf> «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6)(https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia_20_20.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо. За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна література:

1. *Український декоративно-прикладний живопис: традиції та сучасність* / Термін, Л. — Київ: Артбук, 2019.
2. Марущак М. *Декоративний живопис України: історія, традиції, сучасні практики*. — Львів: Видавництво ЛНАМ, 2020.
3. Савчук Т. *Українська декоративна композиція: підручник для художніх спеціальностей* — Харків: Основа, 2018.
4. Ковальчук О. *Орнамент у сучасній українській декоративній графіці* — Київ: Наукова думка, 2021.
5. *Український народний розпис: теорія і практика* / ред. І. Гнатюк — Львів: Світлі Шляхи, 2022.
6. Бондаренко В. *Композиція кольору та форми в декоративному мистецтві* — Київ: Вища школа, 2017.
7. Петренко Л. *Сучасні тенденції декоративного розпису* — Київ: Art Studio, 2023.
8. Виставка/каталог: *Буковинський народний розпис та декоративне мистецтво* — Чернівці: Буковинський центр культури і мистецтва, 2021.

Додаткова література:

1. Черепанова Н. *Декоративний розпис і орнамент у контексті культури України* — Вінниця: Нова книга, 2016.
2. Григор'єва І. *Фольклорний орнамент як основа сучасного мистецького дизайну* — Одеса: Астропринт, 2019.
3. Сидоренко А. *Петриківський розпис: від традиції до модерну* — Київ: FolkArtBooks, 2020.
4. *Petrykivka painting: Ukrainian Folk Art* / Міжнар. вид. — Київ: Folk Heritage Press, 2018.
5. Гнатюк І., Романенко П. *Українське мистецтво орнаменту і декоративного розпису: колекція та аналіз* — Львів: Нова доба, 2024.
6. Коваленко Ю. *Теорія і практика композиції в декоративному мистецтві* — Харків: Арт Освіта, 2017.
7. *Українські декоративні техніки: від традиційних до сучасних* — Київ: Creative Studio, 2022.

Інформаційні ресурси

1. Наукові електронні бібліотеки України — доступ до статей, дисертацій та досліджень з декоративного мистецтва та розпису.
2. Сайт Українського центру народної культури (Музей Івана Гончара) — архіви, каталоги та зразки декоративного розпису.
3. Історія Петриківського розпису — офіційна сторінка ЮНЕСКО про включення до Списку нематеріальної спадщини людства
4. Електронні ресурси Буковинського центру культури і мистецтва — виставки, архіви та проекти регіонального декоративного мистецтва.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyjavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.